

Nr 529

Av herr Svedberg, Erik, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående vissa byggnadsarbeten vid statens sinnessjukhus m. m.

Med anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 106 med däri angiven plats för det till Gävleborgs län föreslagna sinnessjukhuset anföres följande.

Landstingets förvaltningsutskott har föreslagit sinnessjukhusets förläggning till hudiksvallsorten. Motiveringen härför var att Hudiksvalls lasarett är centrallasarett för Hälsingland och har specialavdelningar, som enligt den medicinska sakkunskapen, nu och ännu mer i framtiden äro nödvändiga att ha i anslutning till ett sinnessjukhus. Vidare hade huvudmännen för Gävle lasarett tidigare beslutat uppföra en psykiatrisk klinik jämte ca 70 platser för intagning av psykiskt sjuka från södra delen av länet. Förvaltningsutskottet, som har det största ansvaret för planeringen av sjukvården inom länet, även med hänsyn till att den sinnessjukvård vilken nu bedrivs av staten torde komma att överföras till landstingen, har bl. a. med hänsyn härtill ansett det uteslutet att föreslå annan förläggningsplats i Hälsingland än hudiksvallsorten.

Statens kommitté för sinnessjukvårdens utbyggande har också givit uttryck åt sin bestämda uppfattning, att sinnessjukhuset bör ligga vid ort med centrallasarett.

Det torde vara klart att ur rent medicinska synpunkter förvaltningsutskottet bedömt frågan rätt. Med även ur andra i propositionen berörda omständigheter är hudiksvallsalternativet att föredraga.

Om en ort i ett län rent geografiskt ligger i centrum, så är det därför inte alls säkert att den ligger centralt för de sjuka och deras anhöriga. Det elektrifierade ostkustbanenätet, som sammanbinder städerna och de folkrika industrisamhällena efter länskusten, med dess utlöpare till de inre glesbygderna över Kilafors, Bollnäs och Ljusdal, torde sålunda få tillmätas stor betydelse vid bedömandet av kommunikationsmöjligheterna till hudiksvallsområdet. Vid ett ställningstagande till frågan om en ords centrala läge bör även stor hänsyn tagas till landsvägstrafikens ökade betydelse. En förläggning av sjukhuset till den geografiska mittpunkten kan f. ö. bli en olägenhet i framtiden, om, vilket även diskuterats, ytterligare ett sinnessjukhus kommer till stånd inom länet.

Ur allmänna lokaliseringssynpunkter är hudiksvallsorten att föredraga. Från kommunerna omkring Hudiksvall förekommer varje år stark utflyttning, särskilt av kvinnlig arbetskraft, som kunde bli kvar om sysselsätt-

ningsmöjligheter skapas. Det förefinnes här ett stort behov av ett mera differentierat näringsliv, vilket även länsstyrelsen framhåller i sitt yttrande i ärendet.

Ur bostadsförsörjningssynpunkt torde hudiksvallsområdet ha de största förutsättningarna att tillmötesgå statsmakternas anspråk på bostäder åt anställda vid sjukhuset i fråga, och även ur trivselsynpunkt för de anställda är området säkerligen den mest lämpliga platsen för sinnessjukhusets placering.

Vad slutligen frågan om civilförsvaret beträffar, så torde det vara alldeles uppenbart, att ett förläggande av sjukhuset till hudiksvallsorten blir mindre riskabelt än att uppföra detsamma intill en knutpunkt vid stambanan, som i krigstider sannolikt skulle bli av särskild betydelse ur transportsynpunkt och därför kunde komma att bli ett eftersökt bombmål.

Med stöd av vad ovan framhållits hemställas,

att riksdagen måtte besluta att det i Kungl. Maj:ts proposition nr 106 vid årets riksdag föreslagna sinnessjukhuset i Gävleborgs län må förläggas till hudiksvallsorten.

Stockholm den 4 april 1956

Erik Svedberg